No. 284 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 28 November

FRANKRIJK.

PARIJS, den 25sten November.

Ofschoon de opening der zitting nog eene maand verwijderd is, wordt er reeds gesproken over de hoofdpartijen die zich in deze zitting zullen trachten staande te houden of te vormen. Een soort van manifest in den geest der 221, in een der departementale bladen geplaatst en dat men aan den heer *Lamartine* toeschrijft, de aanstaande komst van dezen en van den generaal *Jacqueminot* in de hoofdstad, hebben deze partij, die de steun was van het voormalig ministerie, weder bijzonder ter spraak gebragt. Intusschen gelooft men niet dat zij zich, evenmin als de coalitie, waaruit grootendeels de leden van het tegenwoordig ministerie gekozen zijn, op denzelfden grondslag zal kunnen constitueren. Het ministerie heeft een aantal leden van de eerstgenoemde partij met zekere posten of titels begiftigd; een harer hoofden, de heer *Cunin-Gridaine*, behoort tot het ministerie, zoodat men verzekert, dat van de 221 er naauwelijks 150 à 160 meer bijeen te brengen zijn. De gesteldheid van de coalitie is nog meer veranderd, of liever zij is geheel verbroken. Hare aankleevers hebben volstrekt geen vertrouwen in de doctrinairen meer; een gedeelte van het linker centrum is in het kabinet, en is dus van zelve afgevallen, daar het zich, gelijk het alle leden uit de oppositie gaat die tot het bewind komen, reeds daardoor, en vervolgens door het, van hunne vorige gepredikte beginselen min of meer afwijkend gedrag, een groot getal vijanden op den hals gehaald heeft. Onzeker is het derhalve, aan welke zijde de meerderheid in de aanstaande kamer zal zijn, tenzij de overblijfselen der beide voornaamste hoofdpartijen zich [illegible] omver te werpen.

— De hertog *van Orleans* heeft Lyon den 22sten verlaten, na gedurende zijn verblijf een hem van stadswege aangeboden banket en een groot bal in den schouwburg te hebben bijgewoond, en na het garnizoen op het plein Belcour, sterk 12,000 man, te hebben in oogenschouw genomen. Te Lyon zoo wel als te Marseille is de prins met veel deelneming ontvangen. Bij zijn vertrek van Lyon, heeft hij eene som van 15,000 fr. tot onderscheidene liefdadige einden achtergelaten.

— De ministeriele bladen kondigen de aankomst te Toulon aan van eene stoomboot uit Konstantinopel. Het gouvernement heeft echter geen berigten medegedeeld, schoon men zeker mag stellen, dat hetzelve depeches ontvangen heeft. Sommigen vermeenen alhier nog, naar aanleiding der jongst ontvangen brieven uit het Oosten, dat de zaken zich spoedig zouden kunnen schikken op den van Frankrijks zijde gelegden grondslag, en dus in weerwil van de vertogen der engelsche en russische gezanten, dat, namelijk, *Mehemed* bewilligen zou in den afstand van Candia, mits hij het overige behield, en dat hij ten deze bij de sultane *Valide*, bij *Reschid*-pacha en bij den heer *Pontois* steun in den Divan vond.

— De heer *Joubert*, ambtenaar bij het bestuur der bruggen en wegen, is naar Afrika gezonden, om plannen voor verscheiden nieuwe wegen aan de zijde van Bugia te ontwerpen.

— Een Oostenrijksch koerier is heden met depeches aan de Oostenrijksche ambassade aangekomen en zou de reis naar Rome voortzetten; men denkt dat zijne zending betrekking heeft op het verblijf van den hertog *van Bordeaux* te Rome.

— Men wil hier dat het belgisch gouvernement op het punt is om eene leening met het huis *Rothschild* te sluiten.

— De vermaarde *Paganini* heeft zich op raad zijner geneesheeren van Genua naar Nice begeven, opdat een zachter klimaat gunstig op zijne gezondheid mogt werken, die steeds gezegd wordt meer en meer achteruit te gaan.

— De berigten uit Madrid tot den 18den zeggen, dat de beide nieuwe ministers een wezenlijke aanwinst voor het kabinet zijn. Die van de binnenlandsche zaken, *Calderon Collantes*, onderscheidde zich door werkdadigheid en veerkracht; hij was de vriend van den minister van justitie *Arrazola* en beiden vereenigd konden voordeelig op de verkiezingen werken. De minister van marine *Montes de Oca*, was een dapper zeeman geweest, afdeelingschef op het bureau van marine onder het ministerie *Isturitz* en was in goede verstandhouding met den minister van oorlog *Narvaez*. Het ministerie in gematigden zin zamengesteld, mogt men dus zeggen eendragtig en daardoor in staat te zijn, in het belang van de bestaande orde van zaken, voordeelig te werken. Van den hertog der Overwinning had men nog geen tijdingen, doch men twijfelde niet of hij zou met de nieuwe administratie zamenstemmen. — Ook de fransche gezant, die den generaal *Espartero* verzocht had, hem eene lijst der officieren op te geven, aan wie het fransch gouvernement de decoratie van het legioen van eer moest zenden, had nog geen antwoord bekomen.

De ministers hadden in den raad besloten, om verscheidene hoofdambtenaren in de provincien te vervangen. Voor de rust te Madrid was men niet bevreesd; den 17den was nog een bataillon van het regiment der koningin in de hoofdstad gekomen.

Niet de generaal *Lahera*, maar de kommandant van Burgos de generaal *Ores*, zou men tot kapitein-generaal van Madrid willen benoemen.

Van het oorlogstooneel in Arragon hoort men weinig bijzonders. De *Eco de Arragon* van den 19den schrijft onder anderen, dat *Cabrera* voor zijne veiligheid alle mogelijke voorzorgmaatregelen had genomen en zich steeds van een paar keurkompagnien en van een eskadron huzaren deed vergezellen. *Espartero* was naar Mas de las Motas teruggekeerd en *O'Donnel* op Mosqueruela getrokken. De [illegible] was met eenige bataillons naar Frochon en Villarcuengo getrokken, eenige troepen in de burgten Zurita, Ortolar en Horcaja achterlatende, tegenover de stellingen der constitutionele troepen, die zich te Bordon, Luco en las Parras bevonden.

Uit Katalonie wordt geschreven dat het karlistisch leger in dat gewest, nadat *Segarra* het bevel op zich genomen heeft, meer werkdadigheid scheen aan den dag te leggen, en dat men verwachtte dat het de eene of andere onderneming zou beproeven. De brigadier *Balmaseda*, door *Cabrera* met 250 paarden afgezonden, had zich met de karlistische benden in Katalonie vereenigd.

Het jammerlijk einde van den graaf van Espagna schijnt zich te bevestigen.

— Ter beurze van heden (25 *November*) waren genoteerd: 5 pCt. 111,20; 3 pCt. 81,90; Nap. r. 102,95; Sp. Ardoin 25⅝; Passive 6½; O. diff. z. int. 7; Rom. L. 101¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 24sten November.

Z. M. de Koning van Pruissen heeft den Nederlandschen raad van legatie, baron *A. Bentinck*, de orde van den Rooden Adelaar, 4de klasse, geschonken.

— Ter voldoening aan den wensch van den Hongaarschen Rijksdag, heeft de Oostenrijksche regering nu bepaaldelijk [illegible] in eene verordening, waarbij vastgesteld wordt, dat voortaan alleen van de Hongaarsche taal gebruik gemaakt zal worden in de wederkeerige mededeelingen van de regering en den Rijksdag. Ofschoon door deze bewilliging voldaan is aan het verlangen van 's lands vertegenwoordigers, merkt men aan, dat in die verandering eigenlijk zeer weinig wezenlijk nut gelegen is, en wel te minder, omdat twee derde der bevolking die zoogenaamde landstaal niet verstaat. — Te gelijk met de tijding, omtrent deze inwilliging wegens het gebruik der taal, wordt in de berigten uit Hongarije, zonderling genoeg, gewag gemaakt van zwarigheden, die de Rijksdag eensklaps weder zou opgeworpen hebben tegen de aanvraag der regering, omtrent de ligting der rekruten.

— Uit Florence wordt geschreven dat het groothertoglijk hof [illegible]

20sten zich naar Pisa zou begeven, om aldaar den winter door te brengen. Te Florence bevonden zich thans de prinsessen *Amalia* en *Augusta* van Saxen, de hertogin *van Berry* en de infant don *Sebastiaan*, wiens gemalin, de zuster der regerende groothertogin, uit Salzburg aldaar insgelijks was aangekomen.

Door zware regenbuijen was de Arno zoo zeer gezwollen, dat een deel der stad overstroomd was, hetgeen sedert 1819 niet had plaats gehad.

— Over Galacz heeft men uit Silistria van 21 october de tijding ontvangen, dat in de nabijheid dier vesting de pest was uitgebarsten, en dat reeds een vrij aanmerkelijk getal personen daaraan gestorven waren, alvorens het bestaan der ziekte officieel bekend geworden was, en derhalve ook eer er maatregelen van voorzorg tegen hare verdere verspreiding hadden kunnen genomen worden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 27sten November.

Eergisteren middag is Z. K. H. de Prins *van Oranje*, uit Tilburg in de residentie teruggekeerd.

— De baron *van Grovestins*, zaakgelastigde van Z. M. bij het Spaansche hof, is ll. Zondag nacht uit de residentie naar Madrid vertrokken, om aldaar zijnen post op nieuw te aanvaarden.

— Laatstleden Vrijdag heeft de heer raad van legatie, *Rochussen*, zich naar Parijs begeven, ten einde den hem opgedragen last te gaan volvoeren.

— De heer Mr. *Faber van Riemsdijk*, rijks-advocaat, is van 's Hage met eene commissie naar Brussel vertrokken.

— De *Staats-courant* bevestigt heden dat de terugroeping van jonkheer *R. Boreel*, als secretaris van legatie te Parijs, bij koninklijk besluit van den 17den dezer, no. 96, op verlangen van dien heer heeft plaats gehad, welke, na zich eenigen tijd in de Vereenigde Staten van Amerika te hebben opgehouden, bij zijne terugkomst in het vaderland, eene verandering in zijne diplomatieke bestemming gewenscht heeft.

— Het heeft Z. M. behaagd de heeren *J. H. A.* en *J. C. F. von Schmidt auf Altenstadt* in den Nederlandschen adel in te lijven.

— Het *Handelsblad* zegt in een bijzonder berigt uit Berlijn vernomen te hebben, dat, na overweging van de vraag, welke rigting aan den ijzerbaan van Arnhem naar Duitschland zoude behooren te worden gegeven? de meerderheid der in de zaak betrokken raadsleden zich voor eene verlenging op Cassel en verder tot Halle verklaard had. Eene commissie zou benoemd zijn, om de rigting van deze baan naauwkeurig te bepalen, tot welker uitvoering het gouvernement niet ongenegen zou zijn.

— De officieren van het regiment huzaren N°. 6, te Eindhoven, hebben aan den op non-activiteit gestelden kolonel *de Lenne* een aandenken gegeven, hetgeen bestaat in een ensemble der decoratiën van gemelden kolonel, de Militaire Willemsorde, het kruis van den Nederlandschen Leeuw en het kruis van den tiendaagschen veldtogt, alles in goud op eene bij uitstek smaakvolle wijze bewerkt. Op eene gouden plaat, waaraan de kruisen zijn gehecht, zijn de kleuren der linten, tot de verschillende kruissen behoorende, schitterend geëmailleerd, en deze plaat aan 24 zeer fraaije ketentjes hangende; alles zoo bij uitstek sierlijk en kunstig bewerkt, dat ook hetzelve als een meesterstuk in zijne soort mag geroemd worden.

— Te Arnhem is gisteren de doodstraf ten uitvoer gelegd aan *Martinus Zoeren*, wegens moedwilligen moord en diefstal op den publieken weg. Eene groote menigte volks was bij de uitvoering tegenwoordig, te meer daar het juist marktdag was.

De aanstaande echtgenoote van de Koningin van Engeland, de Prins *Albrecht* (*Albert*) *Frans Augustus Karel Emanuel* van Saksen-Koburg en Gotha is de tweede zoon van den regerenden Hertog van dat land en den 26sten Augustus 1819 geboren. Hij zal dus, zoo als men in de Engelsche bladen aanmerkt, eerst in Augustus 1840 het tijdstip zijner wettige meerderjarigheid, of den ouderdom van 21 jaren, bereikt hebben. De Koningin *Victoria* is den 24sten Mei 1819 geboren en dus drie maanden ouder dan haar bruidegom. De Koning der Belgen is een broeder van den regerenden Hertog van Saksen-Koburg en Gotha, en dus een oom van Prins *Albert*. De zoon van een anderen broeder des regerenden Hertogs, en dus een neef van Prins *Albert*, is met de Koningin van Portugal gehuwd. Eindelijk is de Hertogin van Kent, moeder van Koningin *Victoria*, eene zuster van den regerenden Hertog, en de Britsche Koningin verbindt zich dus in het huwelijk met haar eigen neef.

De *Staats-courant* vermeldt heden de volgende sedert de laatst gedane bekendmaking (van 21 October ll.) door Z. M. verleende octrooijen:

een octrooi in dato 28 Junij 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan *W. D. Stewart*, britsch onderdaan, domicilium gekozen hebbende bij *A. Ferrier*, consul van H. M. de koningin van Groot-Brittannie, te Rotterdam, op de invoering van eene wijze, om steen, marmer en graniet, kunstmatig te vervaardigen;

een octrooi in dato 2 Julij 1839, voor den tijd van vijftien jaren van af 26 December 1838, verleend aan *G. Delianson Clark* te Brussel, domicilium verkozen hebbende ten kantore van *J. von Daehne* en C°. te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen aangebragt aan de zamenstelling van ovens en fornuizen;

een octrooi in dato 13 Augustus 1839 voor den tijd van vijftien jaren, van af 16 October 1837, verleend aan *C. M. Savoye* te Parijs, domicilium verkozen hebbende bij *J. Belinfante* te 's Gravenhage, op de invoering van eene nieuw uitgedachte toepassing van het natuurkundig grondbeginsel, om door het luchtledige water op te werken in beweging te brengen,

een octrooi in dato 28 Augustus 1839, voor den tijd van vijftien jaren, van af 16 Julij 1838, verleend aan *J. C. Robertson* te Londen, domicilium verkozen hebbende bij mr. *J. W. Gefken*, advocaat te 's Gravenhage, op de invoering van zekere verbeteringen aangebragt in het vervaardigen van patronen;

een octrooi in dato 9 September 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan *W. J. Verboom van den Zande*, laatstelijk woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij *J. Manesse* te 's Gravenhage, op de uitvinding eener verbeterde zamenstelling van Asphalt, om te dienen tot bestrating van wegen, pleinen, enz., door hem genaamd: Asphaltische ijzerguss;

een octrooi in dato 22 September 1839, voor den tijd van vijftien jaren verleend aan *G. Ochsner* te Amsterdam, op de invoering van cylinder-meelmolens;

een octrooi in dato 8 October 1839, voor den tijd van vijftien jaren, van af Januarij 1839, verleend aan mr. *H. G. J. Gregoire* te 's Gravenhage, op de invoering van een nieuw uitgevonden ronddraaijend stoomwerktuig en op de toepassing van hetzelve, om door een nieuw uitgedacht middel water op te malen.

BELGISCH AANDEEL IN DE SCHULD.

Zoowel dezerzijds, bij de voordragt der finantiele wetten in de zitting der Staten Generaal, als in Belgie, is van regeringswege tot hiertoe een sluijer geworpen over de eigenlijke redenen van het afbreken der werkzaamheden van de commissie tot liquidatie der schuld te Utrecht; alleen blijkt dat in Nederland de geheele rente der schuld wordt op de begrooting gebragt, uit hoofde het nog niet zou uitgemaakt zijn of onverschillig wezen, omtrent welke publieke schuld de overschrijving van het kapitaal ad vijf millioen rente plaats had; en eveneens dat men in Belgie tot de liquidatie willende overgaan, die liquidatie niet wil omtrent die schuld, die als publieke *schuld* des lands bij uitnemendheid bekend staat, maar alleen omtrent andere schulden. Met het artikel 13 van het traktaat van 19 April ll. voor ons, vinden wij in de vijf paragraphen, waarin dit artikel vervat is, hoegenaamd niets, dat eene dergelijke bewering wettigt. De eerste paragraaf spreekt uitdrukkelijk van eene overschrijving van kapitalen ad vijf millioen gulden, *van het debet des Amsterdamschen Grootboeks, of van het debet der Algemeene Rijkskas*, op het debet van het Belgisch Grootboek. Er kunnen dus alleen op het Belgisch grootboek worden overgebragt schulden die op een der beide schuldboeken gebragt zijn, en waarvan als zoodanig de rente verschuldigd is. De tweede paragraaf zegt dat die overgeschrevene schuld definitief Belgisch worden zal; de derde dat de afbetaling der rente (die naar luid van § 1 *sedert* 1 *Januarij* 1839 voor Belgie aanvangt) te Brussel of te Antwerpen telken half jaar moet plaats hebben. De vierde §, dat door middel dier vestiging der schuld ad vijf millioen, Belgie van alle verpligting jegens Holland, uit hoofde der verdeeling van de openbare schuld van het Rijk der Nederlanden zal ontlast zijn. De laatste paragraaf spreekt van de wijze van liquidatie. Er vallen dus, naar luid van dat artikel, geene verrekeningen uit eenigen hoofde van publieke schuld van het Rijk der Nederlanden; en Belgie had voetstoots sedert 1 Januarij 1839 de rente ad vijf millioen moeten overnemen. Intusschen heeft Belgie niet betaald op 1 Julij jl., en zal ook wel, naar het zich laat aanzien, niet op 1 Januarij 1840 in de betaling voorzien. Ondanks de wigtigheid der zake, is het noodig dat Belgie gedrongen worde om hare verpligting bij het traktaat opgelegd te voldoen; want het is maar al te zeker, dat Belgie, die reeds bij den aanvang achterlijk is, en gaarne Holland in de geheele rente ziet voorzien, dien last op onze schouders zal laten moeten. Intusschen is die handelwijze hatelijk en ter kwader trouw, omdat het eene uitgemaakte waarheid is, zoo als uit de diplomatieke besluiten van den tijd van het traktaat ten duidelijkste blijkt, dat men alle verrekeningen over en weder heeft willen afsnijden; en een transactioneel cijfer heeft gesteld. Zal nu de Nederlandsche Regering, gesterkt door de Staten-Generaal, goedtrouwig en edelmoedig de rentebetaling voorschieten? of liever die rentebetaling aan Belgie ten geschenke geven? Want terugerlangen laat zich niet ligtelijk gelooven. Heeft dan de Nederlandsche Regering hoegenaamd geene middelen van contrainte? Vermag de invloed van haren Ambassadeur of Minister-Plenipotentiaris in Belgie niet zooveel, dat Koning LEOPOLD zijn handschrift gestand doet en aan zijne verpligtingen voldoet? Wanneer de Belgen, die ons vreemd zijn ge-

worden uit eigen wil - en die nu ook maar altijd ons vreemd moeten blijven - wanneer de Belgen zich onttrekken aan de verpligtingen hun bij het traktaat opgelegd, is Nederland er dan wel langer aan gehouden, vooral bij het niet naleven van een zoo vitaal punt, als dat van de overname van zijn aandeel in de publieke schuld; en zou dan Nederland zich niet voortaan ongehouden aan dit traktaat kunnen verklaren en aan Belgie de regten weigeren, die Nederland het heeft toegekend? Want dat te hulp roepen der Mogendheden is in 1830 gebleken een krachteloos middel te zijn; het Rijk der Nederlanden toch is in 1830 feitelijk en in 1839 diplomatisch verdeeld; en nogtans hadden zij in 1815 gezworen dat Rijk te zullen handhaven en in stand te helpen houden! *Ambulatoria est hominum voluntas!*

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Uit *Göttingen* wordt het volgende geschreven: »De russische staatsraad Kupffer, is van eene reis naar *Munchen* en *Parijs* alhier teruggekomen; bijna gelijktijdig kwamen hier ook aan de majoor Sabine uit *Londen*, en professor Lloyd uit *Dublin*. Deze drie vermaarde natuurkundigen zijn met het doel alhier gekomen, om eenige bij het ontwerp tot navorsching van het aardmagnetismus opgeheldte punten te bespreken, alsmede om maatregelen te bepalen, om de correspondentie tusschen de drie centraalpunten dezer wetenschappelijke onderneming: *Londen*, *St. Petersburg* en *Göttingen* gemakkelijker te maken. Reeds met den 1sten Januarij 1840, zullen in de nieuw opgerigte magnetische observatoriums te *Dublin*, *Montreal* en waarschijnlijk ook op *St. Helena* de waarnemingen gelijktijdig begonnen worden, en zal dan kort achter elkander daarmede een aanvang worden gemaakt op de deels nieuw op te rigten, deels op eene grootere schaal ingerigte waarnemingspunten, aan de *Kaap de goede Hoop* en *Van Diemensland*, te *St. Petersburg*, *Barnaul*, *Katharinenburg*, *Nertschinsk* en op de zeven stations in *Oost-Indiën*. Overal zullen, van twee tot twee uren, de drie hoofddeelen der aard-magnetische kracht volkomen worden bepaald, en overal gelijktijdig ten 0, 2, 4, 6, 8, ... 24 uren, naar middelbare Göttinger tijd. Maandelijks zullen die hoofddeelen ter herleiding der waarnemingen tot eene volstrekte maat, overal bepaald worden. Alle vierendeeljaren worden de door de magnetische vereeniging vastgestelde waarnemingen gehouden, en alsdan de corresponderende variatien van declinatie en intensiteit, 24 ure, lang, van vijf tot vijf minuten nagegaan. De waarnemingen op de nieuwe magnetische observatoriums maken slechts een deel van de voorgenomen onderzoekingen uit. Een ander gedeelte zal bestaan in die welke kapitein Ross en zijne wetenschappelijke reisgezellen op het zuidelijk poolijs en op andere punten, waar de expeditie vertoeft, zal in 't werk stellen. Eindelijk rekent men nog op een derde gedeelte, naardien men hoop heeft, dat in eene wetenschappelijke navorsching, voor welke de engelsche en russische regeringen zooveel over hebben, ook de andere Europesche Staten belang zullen stellen, gelijk ook alle bijzondere personen, die middelen en gelegenheid daartoe vinden; want eene gelegenheid, door eene gemeenschappelijke en vereenigde werkzaamheid, als deze is, wordt den beoefenaar der wetenschappen zelden aangeboden"

Frankrijk. — De leden der wetenschappelijke commissie die het noordelijk *Afrika* zullen onderzoeken, hebben dezer dagen hunnen togt ondernomen; zij moeten den 23sten dezer te *Toulon* vereenigd zijn. Onlangs is de bekende vader Enfantin, het voormalig hoofd der St. Simonisten, aan de commissie toegevoegd, behoorende hij onder de vijf leden, die door den oorlogsminister zijn benoemd, terwijl de overigen door het Instituut gekozen werden. Enfantin zal in *Afrika* ook de correspondent van het *Journal des Débats* zijn. — De heer Sanis te *Parijs*, vroeger aan het hoofd van een opvoedingsgesticht, heeft dezer dagen een denkbeeld verwezenlijkt, dat voorzeker dikwijls menig onderwijzer, 't zij dan ook al, wat de uitvoering betreft, in minder grooten omvang, voor den geest gezweefd heeft, en dat als kunstgewrocht met der daad moet bewonderd worden. Op een hem toebehoorend terrein, heeft de heer Sanis, namelijk, over de uitgestrektheid van een morgen, een georama, of eene natuurlijke afbeelding der gesteldheid en oppervlakte van *Frankrijk* doen vervaardigen. Men ziet hier als van een punt uit de wolken, *Frankrijk* van het noorden tot het zuiden en van het oosten tot het westen, met al zijne bergketenen en dalen; de 86 departementen zijn alle afzonderlijk aangeduid, eveneens als de hoofdsteden, terwijl tot meer naauwkeurige nabootsing in de rivierbeddingen werkelijk water vloeit en de bergen en de dalen uit gewonen aardgrond bestaan. — Eerstdaags zal te *Parijs* verschijnen de geschiedenis der veldtogten van den maarschalk Prins Paskewitzsch, in *Klein-Azie*, gedurende de jaren 1828 en 1829. Dit werk oorspronkelijk in het russisch door den kolonel Ouchakoff, aide-de-camp van den maarschalk, beschreven, is in het fransch door den heer de Forton, aan den persoon des maarschalks geattacheerd, in eenen nieuwen vorm overgebragt. De beschrijving der krijgsgebeurtenissen zal voorafgegaan worden door eene volledige schets van de kaukasische landen, derzelver bewoners, oorlogen en betrekkingen met *Rusland*, zoodat het werk zoowel belangrijk zijn zal voor de kennis der land- en volkenkunde, als voor de beoefening der krijgsgeschiedenis. — De boekhandelaar Furne te *Parijs*, heeft eene prachteditie der werken van Victor Hugo aangekondigd, versierd met het portret des schrijvers en 12 fraaije staalgravures. Deze uitgave, op best velijn papier in groot 8vo, zal uit zes deelen, of 72 livraisons, à 50 cent. te *Parijs*, bestaan. De uitgave zal in twee gedeelten geschieden, waarvan het eene de *Odes et ballades*, de *Orientales*, *le chant du crépuscule*, *les feuilles d'automme* en *les voix intérieures*, met de *Notre Dame de Paris* zal bevatten; het andere gedeelte der overige romans, tooneelstukken, enz. — De boekhandelaar Arthus-Bertrand heeft bij een Prospectus de uitgave aangekondigd van de Reize rondom de wereld in de jaren 1836 en 1837, door den scheepskapitein Vaillant, aan boord van de korvet *Bonite* gedaan. Het werk zal in 14 deelen in 8vo, met drie atlassen, uitgegeven worden, waarvan de 9 eerste het geschiedkundig, zoölogisch en botanisch gedeelte zullen bevatten, en de overige de natuurkundige en hydrographische, de geologische en mineralogische waarnemingen en opmerkingen.

Belgie. — De Letterkundige maatschappij *de Olijftak*, te *Antwerpen*, heeft in hare vergadering van den 17den November beslist, dat zij, ter gelegenheid der aanstaande inwijding van het standbeeld van Rubbens aldaar, twee gouden eerepenningen, ieder ter waarde van 200 franken, zal toewijzen: namelijk een voor het beste dichtstuk, ten onderwerp hebbende: » *Antwerpen verheerlijkt door de groote mannen die het heeft voortgebragt*"; en een voor het beste stuk in proza, eene » *lofrede op* P. P. Rubbens" behelzende. Beide de stukken (die natuurlijk in het Vlaamsch of Nederduitsch moeten opgesteld zijn) moeten vóór den 1sten Januarij 1840 aan den voorzitter der maatschappij, den heer E. Meeussen, worden ingezonden. Het dichtstuk behoort ten minste uit 200 regels te bestaan.

Nederlanden. — Eergisteren had te *Amsterdam* in het nieuwe voor de Akademie van Beeldende Kunsten bestemde gebouw, de uitdeeling der prijzen voor de door die Akademie bekroonde stukken plaats. De hoog edel gestrenge heer staatsraad Mr. F. van de Poll, voorzitter van den raad van bestuur der gezegde akademie, opende de vergaring met eene gepaste toespraak, en gaf vervolgens een naauwkeurig en uitvoerig verslag van de lotgevallen en werkzaamheden der akademie, gedurende het afgeloopen jaar. Zijn hoog Edel Gestr. bragt daarin hulde toe aan de nagedachtenis van den heer C. Alewijn, lid van den raad van bestuur der akademie, en wenschte den in plaats van den overledene benoemden hoogleeraar Bosscha met die benoeming geluk. Verder bleek uit het verslag van den spreker, dat er reeds toebereidselen waren gemaakt, om zoodanige kunstenaren, die verlangden aan het gebouw der Akademie zelve een behoorlijk verblijf te bezitten, daartoe in de gelegenheid te stellen, en gaf hij de hoop te kennen, dat ook dat gedeelte van het gebouw, voor de Akademie van Beeldende Kunsten bestemd, hetwelk thans nog in het gebruik van het binnengasthuis is, met de localen der Akademie zou vereenigd worden. Na nog over de moeijelijkheden gesproken te hebben, waarmede de bekroonden, vooral de kunstenaar, die den grooten prijs heeft behaald, tegen over waardige mededingers, hadden te kampen, ging de redenaar over tot het uitreiken der toegewezen eereblijken aan de onderscheidene bekroonden. Nu rigtte de heer van de Poll het woord tot de bekroonden en moedigde hen aan, om haar verdere volmaking te streven, en herinnerde aan de in dit jaar overleden kunstenaars Scheltel te *Dordrecht*, Nuijen te *'s Gravenhage* en Breukelaar te *Amsterdam*. Vervolgens rigtte hij het woord tot zijne medeleden van den raad van bestuur in het bijzonder, en tot alle aanwezenden in het algemeen, en sloot hij deze zitting der Akademie van Beeldende Kunsten te *Amsterdam* in naam van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning.

Uit het dorp Sloten wordt, onder dagtekeening van den 22 dezer aan de *Amsterdamsche Courant*, met verzoek om opneming, het volgende toegezonden:

» De ondergeteekende, vóór circa acht maanden ontwarende, dat de vreeselijke ziekte onder het hoornvee zich ook in de gemeente zijner woonplaats begon te openbaren, werd te raden om zijnen stal, waarop hij acht koeijen had als voorbehoedmiddel tege de ziekte, te berooken. Hij gebruikte tot dat einde Noorsche teer en greene spaanders, welke op een matig vuur te zamen verbrand werden, terwijl alsdan de stal gesloten was; deze berooking werd twee à drie malen in de week herhaald. Daar nu gelukkiglijk de genoemde ziekte niet algemeen was, zoo konde de voortdurende gezondheid zijner koeijen niet stellig als een gevolg des behoedmiddels beschouwd worden, hoewel hij, ondergeteekende, daaraan nog al eenig gewigt hechtede.

» Toen vervolgens de beesten in de weide waren, ontstond er onder dezelven, gelijk bekend is algemeen de Tongblaar of het Mondzeer. Nu konde de gedachte berooking niet bewerkstelligd worden; doch nam de ondergeteekende tot het hieronder te melden behoedmiddel zijne toevlugt, hetgeen door hem geensch niet zonder vrucht schijnt aangewend te zijn; want, ofschoon bij al zijne naburige veehouders de ziekte heeft geheerscht, ofschoon zijne koeijen in de weide slechts door eene sloot, ter wijdte van naauwelijks eene Ned. el, van andere koeijen, die de ziekte hadden, verwijderd waren, ofschoon hij genoodzaakt was, om een zijner koeijen door eenen stier, die de ziekte had, te laten dekken, ofschoon hij, door gebrek aan gras op eigen weiland, zijn vee in een gehuurd stuk lands heeft laten gaan, alwaar kort tevoren, ziek vee geweid had, zoo is echter zijn vee gezond gebleven, en is zulks tot nog toe.

» Laatstgenoemd eenvoudig behoedmiddel is het volgende:

» Men neme eene kan Stokholmer teer, 3 kan schoon regen- of loopend water; men doet dat in eenen schoonen aarden pot, en roere het, gedurende tien minuten, door elkander; laat het alzoo op eene koele plaats 24 uren stilstaan, neme vervolgens het olieachtig vlies daar af, giete voorts het water schoon af in fleschen, en geve daarvan aan ieder beest twee à driemaal 's weeks eene halve kan; kunnende men met de gebruikte teer andermaal op gelijke wijze te werk gaan.

» Dit zeer eenvoudig en min kostbaar middel is door den Ondergeteekende met het beste gevolg, als behoeding aan zijn eigen vee aangewend, zonder dat hetzelve op het zuivel eenigen den minsten ongunstigen invloed had, hetgeen hem dan ook genoopt heeft dit ten algemeenen nutte bekend te maken; zonder daarmede eenigzins in het vak der veeartsenij te willen treden. » P. H. B.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (26 November) werden genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51 negen zest. drie achtste, 5/16; dito 5 pCt. 98⅞; Kansb. 23¾; Am. Syndik. 4½ pCt. 93; dito 3½ pCt. 78; Handelm. 163¼, 162¼, ¾; O. Indie 5 pCt. 95 5/16, ⅛, Ardoins 23¼, ⅛; Passive 6¼; Fr. uitgest. 6¾; Roebels 6 pCt. 67½; Mexiko 27⅞, ¼; Columb. 20.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Breda*, van 19 November 1839, is ADRIANUS VAN EECKELEN, laatst gewoond hebbende te *Zevenbergen*, gesteld onder Curatele.

*** De Ondergeteekende berigt door deze het geëerd Publiek, dat hij, na een vierjarig verblijf te *Parijs*, zich thans alhier gevestigd heeft, Brugstraat, Wijk C, N°. 39, als FABRIEKANT van MECANIEK of CARAL-, LUCHT- en ordinaire TAFELLAMPEN, alles tegen Fabrieks-Prijzen.

Hij beveelt zich in een ieders gunst en recommandatie.

BREDA, den 27. November 1839. C. H. WIERCX.

BEKENDMAKING.

De Directeur der Bank van Leening te *Breda*, zal, op last der Commissie van Administratie derzelve Beleenbank, op Woensdag den 18. December aanstaande, aanvangende des morgens ten *tien* en des namiddags ten *twee* ure, aan het Lokaal der Bank, in het openbaar doen Verkoopen:

De VERSTANE PANDEN van de maanden *Julij*, *Augustus* en *September* 1838. Zullende de GOEDEREN daags te voren, te zelfden op dezelfde uren, aldaar te zien zijn.

Men zal de Verkoopbare Vervallen Panden kunnen lossen, of daarvan de Interessen aanzuiveren, vóór of uiterlijk op Dingsdag den 10. December te voren.

Breda, den 25. November 1839.

De Directeur,
J. D. M. SNOECK.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

AANBESTEDING.

De Agent van het Domein te *Breda*, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal, op *Maandag den 9. December* 1839, des voormiddags ten *twaalf ure*, in het Koffijhuis van de Wed. OERS, op de Groote Markt te *Breda*, en ten overstaan van den Notaris VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, al of niet in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen in het eerste Ressort, publiek, voor een tijdvak van *drie jaren*, gerekend te zijn ingegaan den 1. *Julij* 1839, en expirerende den 30. *Junij* 1842, aan den minstaannemenden Aanbesteden:

Het gewoon ONDERHOUD *der* GROOTE WEGEN *der* 1. *Klasse*, TOLHUIZEN *en verder daartoe behoorende* OBJECTEN *in het Ressort van genoemd Agentschap*, te weten:

1°. De GROOTE WEG der 1. Klasse, N°. 3, gedeelte van het Veerhuis te *Sleeuwijk* tot de Bossche Poort der Stad *Breda*.
2°. De GROOTE WEG der 1. Klasse, N°. 2, gedeelte van de Antwerpsche Poort der Stad *Breda*, tot de Limietscheiding der Provincie *Noord-Braband* en *Antwerpen*.
3°. De GROOTE WEG der 1. Klasse, N°. 7, gedeelte van den *Moerdijk*, tot de ontmoeting van den Grooten Weg N°. 2, bij het Tolhuis N°. 4, of de Stad *Breda*.
4°. De GROOTE WEG der 1. Klasse, N°. 9, gedeelte van den Groote Weg der 1. Klasse, N°. 3, in den *Teteringschen Dijk*, tot de *Maasdijksche Brug* of Limietscheiding der Arrondissementen *Breda* en *'s Bosch*.

De Konditiën en Bestekken liggen ter lezing: ten Kantore van den Administrateur der Domeinen in het Eerste Ressort, te *Arnhem*, en van den Agent van het Domein te *Breda*; in het Lokaal van het Provinciaal Gouvernement te 's Hertogenbosch; — ter Secretarijen van *'s Hertogenbosch* en *Breda*; — voorts te *'s Bosch*, in het Koffijhuis bij W. REGGERS; — te *Raamsdonk*, in het *Huis ten Uijl*; — te *Gorinchem*, in den *Hooiwagen*; — te *Ameiden*, in de *Societeit*; — te *Werkendam*, in de *Zwaan*; — te *Terheyden*, bij SCHOREMANS; — te *Breda*, bij de Wed. OERS, en bij de Kinderen VERMUNT; — te *Klundert*, in de *Oranje-Societeit*; — te *Moerdijk*, bij SIMONS; — te *Oosterhout*, bij SANGTER; — en te *Utrecht*, in de *Nieuwen Bak*.

Zullende de nadere informatiën te bekomen zijn, zoo ten Kantore van den Agent te *Breda*, als bij de Opzigters J. LUGTEN te *Terheyden*, en HOOSEMANS te *Oosterhout*, dewelke de noodige aanwijzingen zullen doen: voor den Weg N°. 3, gedeelte van *Sleeuwijk* naar *Breda*, en den Weg N°. 2, te *Sleeuwijk* den 6. December, voormiddags ten 9 ure; — voor den Weg N°. 7, en het tweede gedeelte van den Weg N°. 3, op den 7. December, voormiddags ten 8 ure, aan den *Moerdijk*.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR.

Een KOREN-WINDMOLEN, genaamd » de *KORFELSCHE MOLEN*, om met half April 1840 te aanvaarden met ROS-MOLEN, WOONHUIS en TUIN, staande en gelegen te *Tilburg*, Wijk *Korvel* en *Laar*. Adres met gefrankeerde Brieven bij den Eigenaar J. MUTZARTS en bij de Notaris BECKERS aldaar.

MEN PRESENTEERT TE KOOP,

OM TERSTOND OP VOORDEELIGE CONDITIEN TE AANVAARDEN:

Eene fraaije sterk gebouwde HUIZINGE, PLAATS en ERVE, bestaande in verscheidene KAMERS, groote vierkante KEUKEN met POMP, en BAK-OVEN, KELDER, BERGPLAATS, REMISE met PAARDENSTAL, ruime GRAANZOLDERS, groote schoone MOESTUIN, met exquise FRUITBOOMEN, BLEEKVELD, WEIDE en SCHAARBOSCHJE, beplant met BEUKEN BOOMEN, DREVEN, enz., geschikt om alle Affaires uit te oefenen, allerpangenaamst gelegen in het Dorp *Ossendrecht*, aan de Grenzen, in *Noord-Braband*, 4 uren van *Antwerpen*, aan de *Schelde*.

Nadere informatiën te bekomen, bij den Notaris C. VAN NOUHUYS, te *Ossendrecht*. Brieven *franco*.

*** Bij *C. A. THIEME*, te *Arnhem*, is dezer dagen van de Pers gekomen en alom verzonden:

1°. ONTWERP VAN REGTSTREEKSCHE VERKIEZINGEN EN ZAMENSTELLING DER STATEN-GENERAAL IN NEDERLAND, door Mr. T. M. ROEST VAN LIMBURG . . . . . . *f* 0,60.

Voggis debiteert deselve met succes.

2°. De ONBEVOEGDHEID VAN DE HELFT DER LEDEN VAN DE STATEN-GENERAAL *van het gesloopte Rijk der Nederlanden*, door Mr. DIRK DONKER CURTIUS. *Tweede druk* . . . . *f* 0,30,
3°. ORDE, door Mr. DIRK DONKER CURTIUS. *Tweede druk*. » 0,40,
4°. PLEITREDE van Mr. DIRK DONKER CURTIUS *voor den Hoogen Raad der Nederlanden, ten behoeve van* C. A. THIEME, *Drukker en Uitgever der* ARNHEMSCHE COURANT, *Requirant in cassatie; uitgesproken den 12den Julij* 1839 . . . *f* 0,50.

TE BREDA, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.